

Magdalena Andersson: Tal på första maj 2024

Talare
Magdalena Andersson
Partiledare

Datum
1 maj 2024

Plats
Göteborg

Mötesdeltagare, kära göteborgare! Jag har firat första maj på många platser runt om i vårt land – men jag kan ärligt säga; Det finns få saker som värmer hjärtat så mycket som att se ut över Götaplatsen en dag som denna. Och se fanorna och plakaten. Höra blåsorkestrarna och slagorden. Känna samhörigheten och gemenskapen. Styrkan i att vi är så många, som har kommit hit i dag. Till Götaplatsen mitt i Göteborg. Det Göteborg som har gett Sverige så mycket. Volvo. Håkan Hellström. Liseberg. Och så min personliga favorit från Sveriges framsida: Min man, Richard Friberg. Jag säger bara: tack, Göteborg!***Vänner, Det finns mycket jag skulle vilja prata om i dag. Byggkrisen, sjukvårdskrisen, om hushållens ekonomi och hur vi ska få stopp på gängkriminaliteten. Men jag måste börja någon helt annan stans. Förra veckan passerades en ny gräns för vår demokrati. Maskerade män stormade ett politiskt möte. Kastade rökgranater, sprayade rödfärg; Med slag efter slag efter slag angrep de sina politiska motståndare. Det har beskrivits som en välplanerad attack med ett enda syfte: Att stoppa mötet. Tysta sina politiska motståndare. Det vi såg i Gubbängen i Stockholm förra veckan – det är väsensskilt från det vi tidigare har sett i Sverige. Störningar av möten, motdemonstrationer. Det har förekommit förut. Det är i många fall både olämpligt och obehagligt. Ibland olagligt. Men politiskt motiverat fysiskt våld. En välplanerad attack med tillhyggen. Det är en gräns som har passerats. Och låt oss tala klarspråk. Det här är en helt existentiell fråga för vår tid. För politiskt våld, Oavsett var det sker och oavsett vem som utövar det; Är ett gift som sprider sig i samhällskroppen. Som både tystar och skrämmer. De mörkaste kapitlen i mänsklighetens historia; Har inte sällan inletts med den här typen av politiskt våld. Vars syfte är att strypa demokratin. Att göra det torg som utgör vårt demokratiska samtal ödsligt. Tömt på liv och människor. Där rädslan och skräcken istället tar plats. Syftet är tydligt. Människor ska bli rädda för att ta politiska uppdrag eller engagera sig i civilsamhället. Tröskeln för att delta i det demokratiska livet ska bli högre. Och vi vet att det här är högerextremismens grundläggande idé. Därför ligger det politiska våldet i tangentens riktning varhelst högerextremismen befinner sig.

Det är därför vi måste ta kampen, mina vänner. Mot högerextremismen och mot rasismen, Mot hatet och våldet. Och det ska inte råda någon tvekan: I vårt Sverige har det politiska våldet ingen plats!***Vänner, Vårt land är en av världens mest utvecklade demokratier. Folkstyret är fast förankrat i vårt land. Det börjar i det lilla – i studiecirkeln, i hemslöjdsföreningen och i fotbollslaget. Där vi inte bara umgås, träffar nya människor och har roligt – utan lär oss hur demokrati görs i praktiken. Samtal, beslut, respekt. Det fortsätter i det stora. Vår parlamentariska demokrati. Fria och oberoende politiska partier. Rätten att organisera oss. I fackförbund, i politiska intresseorganisationer. Rätten att tala. Att skriva. Att trycka. Att tycka. Så har det inte alltid varit. Det är inte en av naturen given ordning. Det är en samhällsordning som vi har skapat. Som arbetarrörelsen varit helt central i att bygga. Som de som gick före oss har kämpat för. Och som vi är satta att vårda och utveckla. Man ska akta sig för överorden. Men ibland måste man också bara säga som det är: vi lever i en tid där demokratin är hotad både inifrån och utifrån. Inifrån, av de politiska krafter som vill splittra oss. De högerextremister som attackerar politiska möten. Som sprider hat och rädsla i vårt samhälle. De våldsbejakande islamister som vill begränsa vår frihet och vårt sätt att leva. Utifrån, av främmande makter som vill söndra våra demokratier för att få fritt spelrum för sina imperialistiska ambitioner. Det är inte en slump att den ryska regimen göder de högerextrema propagandakanalerna med pengar och utrymme. De vill att våra demokratier blir för svaga för att kunna försvara sig. Det är därför vi måste markera så tydligt att en gräns har passerats. Det är dags att vi manar till ett demokratiskt självförsvar. Demokratin är en stökig men vacker ordning. Politisk demokrati kan vara långsam och frustrerande. Men det är mänsklighetens hittills bästa uppfinning. Vi kan inte tillåta att den försvagas för att vi är så upptagna med annat att vi inte ser vad som pågår. Vi väljer inte vilken tid vi lever i. Den väljer oss. Och nu är det vår uppgift att försvara demokratin och vårt sätt att leva. Och vårt besked är klart och tydligt. Vi kommer inte att vackla. Vi kommer varje dag, varje timme, varje sekund att stå upp för vår demokrati och för alla människors lika värde!***Men mötesdeltagare, Vårt starka demokratiska system är förutsättningen för att vi ska kunna lösa de samhällsproblem som vi står inför. Att kunna bygga vårt samhälle starkare. Ta bara frågan om de marknadsmisslyckanden som präglar vårt land; Hela grunden i det resonemanget är att när politiken och demokratin har dragit sig tillbaka, har andra krafter fyllt det tomrummet. Marknadskrafterna, som sätter vinstintresset framför svenska folkets behov. Och vi ser de helt absurda konsekvenserna av det. Tungt kriminella som kan driva vårdcentraler –

och äga tingsrättslokaler. Aktievärdet på en skolkoncern stört dyker när en potentiell ny ägare vill sätta elevernas kunskaper i fokus, istället för vinstutdelningarna. Skolor som får stänga omedelbart för att eleverna riskerar att radikaliserar. Och vi ser hur vanligt folk får betala priset när elmarknaden, livsmedelsmarknaden och bankmarknaden inte fungerar som de ska. Det starka vinstintresset driver därutöver fram nya samhällsproblem. Som att våra skattepengar inte längre går till det de är avsedda för. Eller att ett byråkratiskt monster växer fram, när politiken måste springa efter och reglera vinstintresset i sektor efter sektor. Det är helt orimligt. I Sverige ska sjuksköterskor och lärare kunna göra sitt jobb – inte fastna i pappersarbete. Stressen ska minska – inte öka. Och välfärden ska finnas där – för svenska folket!***Det är därför vi har pekat ut en ny riktning för Sverige, där vi ska fokusera på tre områden. För det första. Vi ska städa upp i marknadskaoset i välfärden och sätta svenska folkets behov i första rummet. Så att skolan, sjukvården och äldreomsorgen fungerar för vanligt folk och så att våra skattepengar går till undersköterskor, läkare, elevassistenter. Inte till några lyxvillor på Floridas östkust. Och välfärdssystem som gynnar kriminalitet och fusk – de ska rivas upp och göras om. För det andra. Ett samhälle som bara är byggt för solsken vittrar snabbt sönder när tiderna blir tuffa. Och vi har sett både under pandemin och under kriget i Ukraina, att vårt samhälle inte fullt ut klara tuffa tider. Vi behöver öka vår motståndskraft. Det är ett gemensamt ansvar att se till att vi har en fungerande civil beredskap, att vi har tillgång till mediciner, och att våra vägar och järnvägar fungerar. Och för det tredje. Vi ska få ordning på icke-fungerande marknader. Det blev plågsamt tydligt efter Rysslands invasion av Ukraina, att centrala marknader inte stod pall för trycket. Bankmarknaden, elmarknaden, livsmedelssektorn. Där priserna för vanligt folk har rusat, medan direktörerna har gjort rekordvinster. Vi ska göra upp med marknadsmisslyckanden i bransch efter bransch, sektor efter sektor. Så att samhället finns där – för var och en av oss!***De finns de som kommer att säga det här är radikalt. Ja, om man tycker att det är radikalt att tågen går tid. Eller att barnen får skolböcker istället för att aktieägarna gör vinster. Men mötesdeltagare, en förkrossande majoritet av svenska folket är trötta på marknadskaoset. På att betala skyhöga räntor på bolånen. På att vägarna inte håller. På att servicen blir sämre på landsbygden. De vill ha en välfärd som fungerar bättre, ett land som står starkt när det blåser. Därför krävs en ny riktning för vårt land. Ett samhälle som sätter svenska folkets behov först. Kort och gott: Ett Sverige som är lite mer som Sverige!***Men en förutsättning för att vi ska kunna göra allt detta, för att vi ska kunna ta tillbaka kontrollen; Det är att det demokratiska systemet är starkt. Att vi kan organisera

oss. Och detsamma gäller för att kunna lösa sjukvårdskrisen. I ett läge där svensk sjukvård skulle behöva växa; Med fler anställda. Fler vårdcentraler. Stärkt beredskap. Då står så gott som alla regioner inför stora nedskärningar. Varför då? Jo, för att Sverigedemokraterna och regeringen valde att sänka skatten med 13 miljarder för höginkomsttagare. Istället för att satsa på sjukvården. Resultatet blev en hemkockt sjukvårdskris. Tillagad av Jimmie Åkesson och Ulf Kristersson. Som tvingar fram uppsägningar och nedskärningar. Arbetsvillkoren kommer att försämrats för de vårdanställda. Pressen och stressen kommer att öka. Priset betalas av personalen. Och i slutändan av patienterna. Med längre köer och sämre tillgänglighet. Vi vet alla att svensk sjukvård, den var inte perfekt på hösten 2022. Men den kommer inte att bli bättre med tusentals färre anställda och kraftiga besparingar; Vänner, Vi behöver istället en starkare sjukvård i Sverige. Det är därför vi vill dubbla satsningarna på sjukvården jämfört med regeringen. För det ska inte råda någon tvekan; I Sverige ska vi ha en sjukvård värd namnet!*** Och sjukvårdskrisen är inte det enda samhällsproblem som den här regeringen förvärrar. Just nu befinner sig vårt land i en ekonomisk kris. Sämst tillväxt i EU. En lågkonjunktur som märks i vår vardag. Fler konkurser. Högre arbetslöshet. Varsel. Byggbranschen har i princip tvärnitat. Trots det har Sverigedemokraterna och regeringen inte presenterat en enda åtgärd för att få fart på byggandet igen i sin vårbudget. De tar inte ett enda initiativ för att få fler i arbete. Tvärtom – de skär ner. Och nu planerar de för kraftiga försämringar av både sjukförsäkringen och a-kassan. Vad är det som möter de vårdanställda som blir arbetslösa? Är det ett starkare utbildningssystem, så man kan omskola sig? Är det snabba insatser för att kunna ta ett nytt jobb? Nej. Beskedet till de undersköterskor och vårdbiträden som nu tvingas lämna jobbet; Det är en försämrade a-kassa. Där SD:s nya a-kassaregler med kirurgisk precision slår mot kvinnor i LO-yrken. Och vad är det som möter de som på grund av stressen och den försämrade arbetsmiljön tvingas till sjukskrivningar? Är det lugn och ro så att man kan fokusera på att bli frisk? Nej. Det är ekonomisk oro, när SD-regeringens nya sjukförsäkringsregler återinför stupstocken. Där sjuka ska oroa sig för att bli fattiga istället för att fokusera på att bli friska. Och under den här ekonomiska krisen, vad är det som har mött svenska barnfamiljer? Är det höjda barnbidrag, som i Norge, Danmark och Finland? Nej. Trots att inflationen och matpriserna ökat snabbare i Sverige än något av våra grannländer. Och låt mig stilla påpeka att falukorven är rekorddyr. Nej, i det här tuffa ekonomiska läget; Så är Sverige det enda landet i Norden som inte har höjt barnbidragen. Att införa ett lyx-rot, sänka skatten för höginkomsttagare, och strunta i att införa en bankskatt när bankerna gör rekordvinster var viktigare för Sverigedemokraterna

och regeringspartierna. Svenska folket tvingas betala för den här regeringens misslyckade ekonomiska politik. Men vänner, Det finns ett alternativ. Ett Sverige där vi stöttar varandra i tuffa tider. Ett Sverige byggt på rättvisa, respekt och på att vi tar gemensamt ansvar. Ett Sverige byggt på solidaritet!***Mötesdeltagare, En viktig orsak till att vi lever i tuffa ekonomiska tider är att omvärlden är mer orolig än på länge. Vi lever i skuggan av fruktansvärda krig, i Ukraina och i Gaza. Nu har det gått över ett halvår sedan Hamas avskyvärda attacker mot Israel. Och människor hålls fortfarande gisslan. Sedan dess har Israels krig i Gaza skördat nästan 35 000 dödsoffer som följd. Det råder akut brist på mat, mediciner och andra förnödenheter. Ett helt folk står på randen till en svältkatastrof. FN beskriver situationen som apokalyptisk. Lidandet i Gaza, det går nästan inte att ta in. Bilder framkallas i mitt huvud. Kvinnan som föder med kejsarsnitt. Utan bedövning. Pojken som amputeras. Utan bedövning. Flickan vars hela familj; mamma, pappa, syskon begravs i rasmassorna av det som en gång var hennes hem. Pappan som skriker ut sin förtvivlan över en förlorad dotter. Den unga gisslantagna kvinnan som försöker värja sig från en Hamas-soldats oönskade händer på sin kropp. Civilbefolkningens lidande är outhärdligt. Tusentals och åter tusentals helt oskyldiga människor drabbas. Att den här situationen överhuvudtaget har kunnat uppstå är en skamfläck i historien. Mötesdeltagare, Jag önskar så innerligt att den svenska regeringen på ett bättre sätt förmådde spegla den frustration, den ilska och den sorg som så många svenskar känner. Och ställa våra krav med en högre och tydligare stämma; Att det behövs en omedelbar vapenvila. Att alla gisslan måste släpas omgående. Att Israel måste släppa in nödhjälpen till civilbefolkningen i Gaza. Att bosättningsvåldet måste upphöra. Och Sverige måste höja rösten för en tvåstatslösning. Det är den enda långsiktiga vägen för att uppnå fred. Mötesdeltagare, Såväl palestinier som israeler förtjänar att leva sina liv i fred, i frihet och säkerhet!***Mötesdeltagare, Även på vår kontinent rasar kriget. Putins illegala och folkrättsvidriga invasion av Ukraina; Framdrivet av hans imperialistiska ambitioner; Har ett enda syfte. Att med våld tvinga ett helt land och ett helt folk till underkastelse. Ryssland trodde att kriget skulle vara snabbt avklarat. Att det skulle vara över på några veckor. Men de hade fel. De underskattade Ukrainas försvarsvilja. Ukrainas försvarsförmåga är beundransvärd. Men den vilar på stödet från väst. Och nu finns de som börjar vackla. Som säger att vi kanske borde fundera på att sluta stötta Ukraina. Partiledaren för det största partiet i regeringsunderlaget i Sverige, Jimmie Åkesson, började häromdagen att svaja i stödet till Ukraina. Den enda som blir glad av det beskedet: det är Vladimir Putin. Det är inte den signalen som de

ukrainska kvinnor och män som kämpar i skyttegravarna behöver. Och vi väntar fortfarande på ett tydligt besked från Ulf Kristersson. Och frågan måste ställas: Varför har Ulf Kristersson inte markerat? Mot det som Åkesson inte verkar förstå; Det är att Ukrainas kamp handlar om deras rätt till frihet, självbestämmande och demokrati. Men den handlar också om oss. Om vår frihet. Vårt självbestämmande och vårt sätt att leva. Och mitt besked är tydligt. Vi socialdemokrater kommer inte att vackla! Stödet till Ukraina ska vara starkt och uthålligt. Vi ska stå vid Ukrainas sida, tills den sista ryska soldaten har lämnat!***

Mötesdeltagare, I en orolig omvärld är Europasamarbetet en trygg hamn. Och det är därför vi vill göra samarbetet i Europa starkare, när andra krafter vill splittra oss. Ett splittrat Europa hade aldrig kunnat möta pandemin och se till att vaccinet snabbt kom från fabriker och in i våra armar. Ett splittrat Europa hade inte kunnat stå sida vid sida med Ukraina för att försvara friheten och säkerheten. Ett splittrat Europa kommer aldrig att kunna lyfta vanligt folk ur den ekonomiska krisen, lösa klimatfrågan eller stoppa den gränsöverskridande brottsligheten. Därför måste vi göra Europasamarbetet starkare. Och för oss socialdemokrater är det självklart. Europas styrka vilar på att vi har gemensamma värderingar. Att vi är starka demokratier. Men i vissa medlemsländer går utvecklingen åt fel håll. De demokratiska värdena urholkas. Det kan vi aldrig acceptera. Därför vill vi göra det lättare att hålla inne pengar för länder som underminerar våra demokratiska värden i Europa. Och vi vill att det ska bli möjligt att utesluta ett land som fullbordat en nedmontering av demokratin. Det måste vara den yttersta konsekvensen, För vänner, EU är mer än handel och fri rörlighet. Europa är ingen kravlös gemenskap. Vi är en sammanslutning av fria och demokratiska länder; Som står upp för mänskliga rättigheter. Och det ska vi förbli!***

Och mötesdeltagare; EU-valet den 9 juni handlar om vilket Europa som är bäst för Sverige och svenska folkets trygghet och säkerhet. Och när det finns starka krafter som vill splittra oss, så måste vi ställa oss frågan. Ska vi ha ett starkt och enat Europa som kan stå upp mot Ryssland, Eller ska vi diskutera Swexit och öka splittringen genom att försvaga EU? Ska vi skicka svenska parlamentariker som är beredda att kavla upp ärmarna och göra jobbet; Eller ska vi skicka parlamentariker som i grunden inte tror på internationellt samarbete? Det är det valet handlar om. Sammanhållning mot splittring. Och min slutsats – vår slutsats är att det bästa vi kan göra för svenska folkets trygghet och säkerhet; Och för vårt sätt att leva; är att öka sammanhållningen i EU. För bara ett starkt och enat Europa kan stå upp mot Ryssland!***

Avslutningsvis, En sak vill jag skicka med er. Kanske allra särskilt till er som är unga. När jag var yngre och lämnade gymnasiet; Så mötte jag en värld i

rusig förändring. Berlinmuren föll. Apartheidsystemet kastades omkull. Kina öppnade sig för omvärlden. Vi såg fredsavtal i Mellanöstern. Diktaturer blev demokratier. Folk blev fria. Ekonomin växte. Allt var inte bra, långt ifrån. Men det var en stark känsla av att vi är på väg åt rätt håll. Men vilken värld möter er som är unga i dag? Ni som om några veckor ska ta på er den vita studentmössan och springa ut mot framtiden? Ja, det är en annan värld. Där vi återigen ser ett fullskaligt invasionskrig i Europa. Där hat och hot är vardag på techjättarnas plattformar. Där klimatkrisen lämnas över till er generation. Det är en värld som kräver mycket av er. Långt mycket mer än vad som är rimligt. Och då behöver vi komma ihåg; Att vårt viktigaste vapen i mörka tider; Det är insikten om att samhället är skapat av människan. Och därför kan våra samhällen också förändras. Av oss. Av er. Tillsammans. Att vi med gemensamma krafter kan bygga något nytt; en bättre värld, ett bättre Europa, ett bättre Sverige. Byggt på respekt, rättvisa och gemensamt ansvar. Och när det finns de som säger åt er att sänka era röster; som försöker skrämma er till tystnad. Gör tvärtom! Höj era röster. Organisera er. Engagera er. Samhället behöver er. Vi behöver er. Och mina vänner, Det är ingen liten uppgift vi har framför oss; Men redan den 9 juni kan vi göra något stort. I EU-valet kan vi rösta för sammanhållning – och mot splittring. För ett Sverige och ett Europa som är så starkt att extremismen inte får fotfäste. För ett starkt och enat EU som står upp mot Putin. För svenska folkets trygghet och säkerhet i en orolig tid. För Sverige. Det land vi alla älskar. Tack!

Taggar

2020-tal, 2024, Första maj, Kvinna, Politiska tal, Socialdemokraterna

URI

<https://www.svenskatal.se/tale/magdalena-andersson-tal-pa-forsta-maj-2024>